

BULLETIN NO. 10

OCTOBER, 1923

DEPARTMENT OF AGRICULTURE
GOVERNMENT RESEARCH INSTITUTE
FORMOSA, JAPAN

BIOLOGIA ESPLORADO PRI VERMO

"STEPHANULUS DENTATUS"

PARAZITANTA EN PORKO

D E

KŌICHI TAKEGAMI

PUBLISHED BY THE INSTITUTE
TAIHOKU, FORMOSA

Biologia Esplorado Pri Vermo

"Stephanulus dentatus"

Parazitanta En Porko

d e

KŌICHI TAKEGAMI.

Antaŭparolo

Mi havas la plezuron jen prezenti al la biologoj-samideanoj tutmondaĵ la mallongigaĵon de la raporto pri miaj du ĵaraj oficialaj esploroj koncerne la paraziton "*Stephanulus dentatus*", kies detaloj aperis lastatempe en No 179 de "Taivan Noĵiho" (Formosa Agrikultura Raporto)

La "*Stephanulus dentatus*" apartenas al la tropika kaj viktropika zonoj kaj parazitigas apud la renoj kaj en aliaj organoj de la porko. Estas nepriskribbla feliĉo al mi, se tiu ĉi verketo estos, dank' al Esperanto, tralegita de multaj biologoj ambaŭ enlandaĵ kaj eksterlandaĵ, kiuj afable helpos mian pluan studadon, sendante al mi sian seŭĝenan kritikon.

La Aŭtoro.

Taihoku, Japanujo,

Oktobro, 1922.

Evoluado

a Ovostato.

La ovo estas elipsoidoforma kaj havas 0.104—0.112 mm. laŭlonge kaj 0.06-0.064 mm. laŭlarĝe. La ovoŝelo estas unutavola kaj glata, lamena kaj travidebla. La ĉeloj en agregato aspektas nigrebrunaj kaj formas sin en globo aŭ elipso, kies plilonga diametro estas proksimume 0.084 mm. En freŝa ovo sin trovas interspaco inter tiu grajn-agregato kaj la ŝelo, sed en direkto de la malplilonga diametro (0.06-0.064 mm.) la agregato tuŝas la ŝelon. La formo kaj grandeco de la elnaskita ovo de la vermo, en la parazitiga korpo estas diversaj, sed tiu elkreskinta estas tiel sama kiel tiu, kiun oni trovas en la veziko.

b Eloviĝado.

La vermovo havas proprecon aglutiniĝi al bazo de ujo aŭ al diversaj objektoj. En somero oni bezonas pli ol 15 horojn por elovigi sub endoma temperaturo, dume en vintro, pli ol du tagojn (vidu la raporton pri eksperimento de evoluado)

La grajnaro de vermovo laŭregule konservita kreskas iom post iom kaj plenigas la ŝelon ĝis venas la epoko de la maŭlbero. Sekve formiĝas sur la ovo malŝvelaĵo, kaj la ovo, kiam la malŝvelaĵo fariĝas rimarkinda, aliformiĝas sin en malbonaspektan ramidosimilan estaĵon, kaj fine evoluas en embrion. Laŭ tiu procedo de evoluado, la grajnaro solviĝas kaj la korpo travidebliĝas laŭgrade. La embrio ekmoviĝas, komence ĝi movetiĝas, sed iom post iom la movo pligrandiĝas kaj malrapidiĝas. Ĝi movadas sian volviĝantan korpon interne de la ŝelo, ĉiam pli vigligante kaj tiel rompas per sia propra movado unu flankon de la ŝelo. Post dumtempa baraktado la embrio fine eliĝas

de la ŝelo kaj komencas viglan naĝadon. Kiel okaze de eloviĝado de ĉiuspecaj vermovo, ĉi tiu vermovo tiel ankaŭ bezonas aerumon, sen kiu la eloviĝado estas tute neebla.

Jena tabelo montras rezulton de eksperimento pri eloviĝado, en kiu oni ankaŭ povas vidi la staton de movado, k.t.p.

Tagnumero enfermita en akvo	Eksperimento pri eloviĝado kaj movado					
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	6a tago
1 tago	—	—(aerumita)	—	4% + ovo multe difektis	larvo kaj ovo tute difektis	
2 tagoj	—	—	—(aerumita)	— ovo multe difektis	ovo tute difektis	
3 tagoj	—	—	—	—(aerumita)	ovo multe difektis	ovo tute difektis
4 tagoj	—	—	—	—	—(aerumita)	„
5 tagoj	—	—	—	—	—	—(aerumita)
komparo	—	80 % ++++	90 % detagmen- tanta ++++	ependimo formiganta ++++	ependima larvo ++++	

c Larvo dum ekeloviĝado.

La larvo estas kompare mallonga kaj dika, havante 0.468-0.486 laŭlonge, la larĝeco estas la plej granda ĉe ezofagobulbo, kiun oni mezuras je 0.024-0.028. De tiu punkto konusiĝas la korpo ambaŭ flanken ĝis atingas la larĝeco de ĉirkaŭ 0.012 ĉe la buŝo kaj anuso. Malantaŭ la anuso la larĝeco subite malgrandiĝas kaj pintiĝas formante longan voston. La kaposupro estas proksimume plata havante

laŭlarĝe 0.004. ĉe transiro de la kapo al la trunko la konturo faras angulon. La lipo ekzistas kvar, ĉiu je 0.002 laŭlonge, la buŝokavaĵo estas 0.012., laŭlonge kaj ĝia interna flanko forte refraktas radiojn. La ezofago estas neklara kaj estas 0.1 laŭlonge, ĝia posta parto plivastiĝas malakre formante tiel nomitan ezofagbulbon, kies larĝeco estas 0.012. La ezofagotubo estas fadeneto-forma kaj rekta, la junintesto komenciĝas de la ezofago kaj finiĝas je la anuso, kaj pleniĝas je grajnaro. La intesttubo estas maldika kaj malakre serpentumas, la anuso sin trovas ĉe la sama flanko kun la genitalĉelo. La genitalĉelo sin trovas proksimume en la mezo ĉe unu flanko de la korpo kaj ŝajnas kvazaŭ konsistanta el du folioj.

Kiam la larvo komencas movadon, la ezofago kaj intesto ankaŭ iom moviĝas kune antaŭen kaj reen, kaj kiam la larvo staras tute senmove, la korposistemo fariĝas ĝenerale netraversebla kaj inklinas ŝveli laŭlarĝe.

d Detegumentanto de larvo.

La larvoj, antaŭ ol detegumenti, koncentriĝas kun la vo-toj direktantaj en la centron kaj tuŝantaj unu kun alia en vico kaj la vostpintoj aglutinantaj en bazo de ilo aŭ aliaj objektoj, tiamaniere prezentante sin kvazaŭ krizantemafloron. Tiu ĉi stato ŝajne respondas al la dormepoko de la silkvermo, kiu fiksas sin sur la vermlito por faciligi la detegumentadon. Sed tiu ago de aglutiniĝo neniel okazas ĉe la eloviĝado, laŭ kio estas diveneble, ke la vostopinto fariĝas post evoluo kruda aŭ sekrecias organismon, por ke ĝi povu facile aglutiniĝi al diversaj objektoj.

Transirante al la detegumentado la larvo komencas liberan onduman movadon ĉiuf flankan, jen kurbiĝante, jen etendante sin, jen malrapide, jen ripozante. Se la loko ne konvenas por aglutiniĝi, ĝi denove naĝas

tien kaj reen por trovi taŭgan fikejon ĉe pli granda objekto, por ke ĝi povu kontente ripeti la diritan movadon.

En tiu stato la larvokorpo en kortiko iom post iom antaŭenpuŝas sin per malforta serpentuma movado, kaj fendetiginte ĉe al buŝparto de la kortiko laŭ premo de la korpo mem ĝi elfaras detegumenton post daŭrigo de la movado.

e Formado de endimio.

Post 1-2 tagoj (depende de la temperaturo) de detegumentado la larvo restas senmove por formi endimion. Sed kelkfoje okazas, ke la antaŭkorpo tordiĝas postenirante pro proksima malatono, aŭ faras malviglan serpentuman movadon.

Dum tiu senmoveco la korpo de la larvo prezentas sin rekta aŭ kurba, kaj estas ĝenerale forte rifraktema, la strukturo estante ne klare rekonebla. La kapsupraĵo estas kraterforma, kaj kvankam la konturo de la ezofago ne estas distingebla, tamen la ezofagotubon oni povas apenaŭ vidi. La intestepitelio estas kompare distingebla, sed ne la junintesto, anuso kaj genitalĉelo. Oni nur povas rekoni malhelan parton de longa triangulo formitan per la vostfino kaj la postparto de la endimio.

f Endimigita larvo.

La endimigita larvo estas ĝenerale forte rifraktema, la endimio konsistas el unutavola trasidebla lameno, kaj ĝia finaĵo estas akrepinta. La korpo de la larvo, kiam ĝi kurbiĝas, prezentas sur la endimio ĉe interna flanko belajn ringformajn incizuretojn.

Komence montriĝas interspaco inter la vostparto kaj la finaĵo de la endimio, poste montriĝas la sama ĉe la kapo, tiamaniere donante

ingosimilan aspekton. Tiu ĉi interspaco estas diversa en amplekso, jen superante ĉe la vosto, jen eĉ mankante ĉe la kapo, aŭ inverse, aŭ egale ampleksaj ĉe ambaŭ.

Ofte ekzistas endimendo, kies finaĵo estas tre akrepinta kaj kies longeco laŭŝajne pliigita, tio estas la fenomeno kaŭzita de kuntiriĝo de la korpo, pligrandiĝo de kavaĵo ĉe la vosto kaj atrofio de la endimendo je la situacio malfavora al vivado, tamen eĉ tiam la tuta longeco de la endimendo restas preskaŭ neŝanĝita.

La endimigita larvo estas komence en la stato de sateco de manĝo, pro tio la korp sistemo estas ĝenerale ne klare videbla, sed ĉe la antaŭa finaĵo montriĝas kraterforma buŝo kun lipo havanta 0.004 mm. de diametro.

La buŝkavaĵo estas rekta kaj estas 0.012 mm. laŭlonge, ĉe kies finaĵo komenciĝas la ezofago.

La ezofago estas 0.132 mm. longa, kaj iom post la mezo diverĝas la larĝeco ĝis ĝi transformiĝas en tiel nomitan ezofagbulbon, ĝia plej larĝa parto estante 0.012 mm. La ezofagtubo estas rekta.

La junintesto tuj sekvas la ezofagbulbon kaj estas kovrata per multaj grandaj grajnĉeloj.

La intesttubo kuras laŭlonge de la korpo kaj finiĝas ĉe la anuso, sed la larvo eloviĝinta en ekskremento ricevas atrofion laŭ elsekiĝo de la ekskremento, pro kio la intesttubo ofte fariĝas serpentuma. La anuso sin trovas je la distanco de 0.052 mm. de la vosto ĉe la sama flanko kun la genitalĉelo.

La vosto estas mallonga, malakra kaj malriĉa je grajnoj. La genitalĉelo estas videbla, havante 0.016 mm. laŭlonge kaj 0.004 mm. laŭlarĝe. Ĝia formo similas al kukumsemo, kaj ĝi sin trovas je la distanco de 0.168-0.172 mm. de la ezofagbulboposto kaj je 0.156-0.16 mm. de la anuso, iom kavigante flankon de la intestepitelio.

La larvo en el sekigita ekskremento havas sian endimendon atrofita

kaj la voston akre pintitan, la korpo mem estante ring- aŭ ĉevalhuf- aŭ arkforma. Se oni verŝas akvon sur ĝin kaj lasas dum minutoj, la endimendo tuj ŝvelas kaj la korpo mem ankaŭ etendiĝas ĝis ĝi plenigas la endimendon.

La strukturo de la korpo ne estas klare videbla, la intesto iom malhela kaj enhavas kelke aŭ kelkdekojn da aĵoj aeroglobsimilaj, kiuj tamen malaperas kiam la larvo revigliĝas. La serpentuma intesttubo kaj la genitalĉelo estas videblaj, sed la ezofagbulbo restas tiel malklara kiel antaŭe.

Evoluado

a. Sezonoj kaj eloviĝado.

konservado	dato je kiu ovoj estas ko- lektitaj	Rezultato de la eloviĝado (%)					
		1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	6a tago
en diluita porkekskremento	9/4	0	0	75	80	—	—
en porkurino		0	0	5	—	—	mortis
en diluita porkurino		0	0	50	—	—	—
en akvo		0	0	80	90	—	—
en diluita porkekskremento	18/5	0	10	80	—	—	—
en porkurino		0	5	30	—	—	—
en diluita porkurino		0	20	70	—	—	—
en akvo		0	80	90	—	—	—
en diluita porkekskremento	3/7	0	80	90	—	—	—
en porkurino		0	0	0	0	0	0
en diluita porkurino		0	0	0	0	0	5
en akvo		0	79	80	—	—	—
en diluita porkekskremento	6/9	0	80	85	—	—	—
en porkurino		0	0	30	—	—	mortis
en diluita porkurino		0	20	65	—	—	—
en akvo		0	70	80	—	—	—
en diluita porkekskremento	24/1	0	0	75	85	—	—
en porkurino		0	0	0	0	0	0
en diluita porkurino		0	0	17	38	—	—
en akvo		0	0	78	82	—	—
en diluita porkekskremento	2/12	0	0	70	85	—	—
en porkurino		0	0	15	20	—	—
en diluita porkurino		0	0	20	35	—	—
en akvo		0	0	75	80	—	—

b. Influo de konservrimedo de vermovo sur ĝian evoluadon.

1. Konservanta en diluita porkekskremento.

Dato	daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato				Noto
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado	
18/5	1	ovo	0.104-0.112	0.06-0.064		
19	2	larvo	0.504-0.54	0.024	+++	10% eloviĝado
20	3	"	"	"	+++	30% "
21	4	"	0.522-0.594	0.024-0.028	+++	
22	5	ependimo larvo	0.54-0.63	"	+++ ++ +	
23	6	"	"	"	"	
24	7	"	"	"	"	
25	8	"	"	"	"	
26	9	"	"	"	"	
27	10	"	"	"	"	

2. Konservanta en porkurino.

Dato	daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato				Noto
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado	
18/5	1	ovo	0.104-0.112	0.060-0.064		
19	2	larvo	0.468-0.486	0.024	++	5% eloviĝado
20	3	"	"	"	"	30% "
21	4	"	0.522-0.576	0.024-0.028	"	iom difektita
22	5	"	"	"	"	
23	6	"	"	"	"	ne formas ependimon
24	7	"	—	—	"	tute difektita

3. Konservanta en diluita porkurino.

Dato	daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato				Noto
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado	
6/9	1	ovo	0.104-0.112	0.060-0.064		urino 1 akvo 15
7	2	larvo	0.486-0.504	0.024-0.028	++	20% eloviĝado
8	3	"	"	"	"	65% "
9	4	"	0.504-0.558	"	"	
10	5	"	0.504-0.612	"	+ ++	iom formas ependimon
11	6	" ependima larvo	"	"	"	larvo iom difektita
12	7	"	"	"	"	
13	8	"	"	"	"	larvo tute difektita
14	9	"	"	"	"	
15	10	"	"	"	"	

4. Konserbanta en akvo.

Dato	daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato				Noto
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado	
18/5	1	ovo	0.104-0.112	0.060-0.064		
19	2	larvo	0.468-0.486	0.024	++	80% eloviĝado
20	3	"	0.486-0.504	"	"	90% "
21	4	"	0.504-0.558	0.024-0.028	++ +	
22	5	"	0.540-0.576	"	"	
23	6	"	"	"	+++ ++ +	formas ependimon
24	7	ependima larvo	"	"	"	
25	8	"	"	"	"	
26	9	"	"	"	"	
27	10	"	"	"	"	

5. Ovo en ekskremento de lezita porko.

Dato	daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato				Noto
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado	
18/5	1	ovo	0.104-0.112	0.060-0.064		ekskremento el porko, kies hepato estas parazitita.
19	2	"	"	"		
20	3	larvo	0.468-0.486	0.024-0.028	++	
21	4	"	0.486-0.504	"	"	
22	5	"	0.504-0.558	"	"	
23	6	"	"	"	"	
24	7	"	0.504-0.576	"	+ ++	formas ependimon.
25	8	ependima larvo	"	"	"	
26	9	"	0.504-0.594	"	++	
27	10	"	"	"	"	

Laŭ la supremontritaj rezultatoj, kiuj estas nur parto de la eksperimentoj faritaj, oni povas konkludi, ke diluita porkekskremento plej adaptiĝas por la kulturo de la vermovo, sekve akvo, kaj porkurino ne konvenas por la celo.

Komparante evoluadon de larvo en diluita porkekskremento kaj tiun en akvo, ni havas:—

Daŭro (en tagoj)	trempita en	Mikroskopa rezultato					
		formo	laŭlonge	diferenco	laŭlarĝe	dife- renco	movado
1	diluita porkeks- kremento	ovo	0.104-0.112	0	0.060-0.064	0	
	akvo	"	"		"		
2	diluita porkeks- kremento	larvo	0.432-0.522	0.000-0.072	0.024-0.038	0	+++
	akvo	"	0.432-0.450		"		"
3	diluita porkeks- kremento	larvo	0.576-0.630	0.054-0.090	0.024-0.028	0	+++
	akvo	"	0.522-0.540		"		+ + + + +
4	diluita porkeks- kremento	larvo	0.594-0.648	0.072-0.090	0.024-0.028	0	+++
	akvo	"	0.522-0.558		"		+ + + + +
5	diluita porkeks- kremento	larvo	0.594-0.648	0.072-0.022	0.024-0.028	0	+ + + + +
	akvo	"	0.522-0.576		"		"
6	diluita porkeks- kremento	ependi- ma larvo	0.594-0.648	0.054-0.072	0.024-0.028	0	+ + + + +
	akvo	"	0.540-0.576		"		+ + + + +

c. Vivpovo de larvo.

1. En diluita porkekskremento.

Dato	Daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato			
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado
28/ 5	10	ependima larvo	0.540-0.630	0.024-0.028	+ + + + +
29/ 6	42	"	0.557-0.630	"	+ + + + +
11/ 7	54	"	"	"	"
19/ 7	62	"	"	"	"
24/ 7	67	"	"	"	"
4 / 8	78	"	"	"	+ + + + +
15/ 8	89	"	"	"	+ + +
23/ 8	97	"	"	"	"
6 / 9	111	"	"	"	+ + + + +
17/ 9	122	"	"	"	+ + + + +
27/ 9	132	"	"	"	+ + +
6 /10	141	"	"	"	"
25/10	160	"	"	"	"
17/11	183	"	"	"	"
27/11	193	"	"	"	+
12/12	208				difektiĝas

(14)

K. TAKEGAMI

2. En diluita porkurino.

Dato	Daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato			
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado
1 / 5	10	ependima larvo	0.559-0.630	0.024-0.028	+++ ++ +
11/ 5	20	"	"	"	"
22/ 5	30	"	"	"	"
1 / 6	40	"	0.576-0.630	"	+ ++ +++
30/ 6	70	"	"	"	+ ++
10/ 7	80	"	"	"	"
20/ 7	90	"	"	"	"
24/ 7	94	"	"	"	+
4 / 8	105	"	"	"	"
15/ 8	116	"	"	"	+
23/ 8	124				difektiĝas

3. En akvo.

Dato	Daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato			
		formo	laŭlonge	laŭlarĝe	movado
9 / 5	10	ependima larvo	0.558-0.612	0.024	+++ ++ +
19/ 5	20	"	"	"	+ ++ +++
29/ 5	30	"	0.504-0.576	"	+++ ++ +
3 / 6	35	"	"	"	++ + +++
28/ 6	60	"	"	"	"
11/ 7	73	"	"	"	+
19/ 7	81	"	"	"	"
24/ 7	86	"	"	"	"
4 / 8	97	"	"	"	"
15/ 8	108				difektiĝas

ESPLORADO PRI "STEPHANULUS DENTATUS" (15)

Laŭ la supremontritaj eksperimentoj ankaŭ ŝajnas, ke diluita porkekskremento plej adaptiĝas por la vivado de larvo.

Jen la komparo de kulturo de ovoĵ, kiujn oni kolektis samtempe, konsiderante la influon de temperaturo.

Dato	Daŭro (en tagoj)	En diluita porkekskremento				En akvo			
		for- mo	laŭlo- nge	laŭla- rĝe	movado	for- mo	laŭlo- nge	laŭla- rĝe	movado
10/ 7	17	ependima larvo	0.540-0.630	0.024-0.028	+++ ++	ependima larvo	0.504-0.0540	0.024-0.028	++ + +++
24	22				++ +++ +				+ ++ +++
4 / 8	33				"				++ +++ +
15	44				+ ++				++ +
23	52				+++ ++ +				++ + +++
6 / 9	66				"				+ ++
17	77				"				"
27	87				"				"
6 /10	96				"				+
25	115				+ ++				"
17/11	138				"	difektiĝas			
27	148				"				
12/12	163				+				

Stato de vermovo en porkekskremento.

Dato	Daŭro (en tagoj)	Mikroskopa rezultato			N o t o
		formo	laŭlo- nge	Iaŭlarĝe	
31/ 5	14	ependima larvo	0.023 - 0.028	+ + + + +	
3 / 6	17			"	Ekstere ekskremento sekigas, sed interne ne tute.
29	42			+ + +	
11/ 7	54			+ + + + +	interne ĝi ankaŭ sekigas.
24	67		0.023	+ + + + +	
4 / 8	78		"	"	ekskremento rimarkeble sek-solidiĝas.
15	89		"	post 3 horoj vekiĝas	ĉar okazas atrofia ĉe la larvkorpo pro voluiĝo kaj kurbigo, troviĝas interspaco en la ependimo ĉe la kap-kaj vostpartoj
23	97		"	post 4 horoj vekiĝas	
6 / 9	111		"	post 7 horoj vekiĝas	
17	122		"	post 9 horoj vekiĝas	
27	132		"	ne vekiĝis	(24-28 horoj)

Influo de sezonoj sur kreskadon de larvo.

[illegible]

Rezistpovo

A. Rezistpovo de la ovo.

1. Rezistpovo kontraŭ sekeco.

a. Natura sekiĝo en ĉambro.

Daŭro de sekiĝado	Ĉambra temperaturo		Rezultato de eloviĝado (%)			
	Maksim.	Minim.	1 a	2 a	3 a	4 a
1 horo	86	86	—	10	—	—
2 horoj	87	86	—	—	—	—
3 "	87	86	—	—	—	—
4 "	87	86	—	—	—	—
komparo (en akvo)	87	86	—	70	80	—

b. Eksterdoma sekiĝo sub sunradioj.

Daŭro de sekiĝado	temperaturo		Rezultato de eloviĝado (%)			
	Maksim.	Minim.	1 a	2 a	3 a	4 a
5 Minutoj	110	110	—	20	—	—
10 "	115	110	—	—	difektiĝas	"
20 "	122	110	—	—	"	"
Komparo (20 minutoj en akvo sub sunradioj)	123	110	—	25	—	—

2. Rezistpovo kontraŭ rektaj sunradioj (en akvo)

Sub sunradioj dum	Temperaturo		Rezultato de eloviĝado (%)			
	Maksim.	Minim.	1 a	2 a	3 a	4 a
30 minutoj	105	100	—	40	50	—
1 horo	110	100	—	33	46	—
2 horoj	110	100	—	4	22	—
Komparo (en akvo en ĉambro)	85	82	—	70	80	—

3. Rezistpovo kontraŭ malvarmo.

Dato en kiu oni enigis en glaciejon	Malvarmigita dum	3. Rezultato de eloviĝado (%)				
		1 a	2 a	3 a	4 a	5 a
18/ 5	1 tago	—	10	15	20	—
"	2 tagoj	—	5	10	—	—
"	3 "	—	3	—	—	—
"	4 "	—	—	—	—	—
"	5 "	—	—	—	—	—
"	6 "	—	—	—	—	—
"	7 "	—	—	—	—	—
Komparo (en ĉambro)		—	80	90	—	—

La glaciejo estas ĉiam tenata je 43—46 F. kaj la vermovon oni konservas en akvo.

4. Rezistpovo kontraŭ drogoj.

a. Rezistpovo kontraŭ drogoj diversspecaj.

Specoj de drogoj	Daŭro, en kiu oni tenas la vermovon en tuŝu kun drogoj, kaj rezultato de eloviĝado.					
	5 minutoj	10 minutoj	20 minutoj	30 minutoj	1 horo	2 horoj
0.1 % Hidragirumo	90	90	90	90	75	75
2 % Karbolo	90	90	90	90	90	85
5 % Karbolo	90	90	80	50	15	—
2 % Kresolsapo	90	70	30	30	5	—
1 % Kreorino	90	90	90	90	90	70
0.5 % Kresino	90	90	90	90	90	90

b. Rezistpovo kontraŭ 3 % kresolsapo.

Daŭro, en kiu oni tenas la vermovon entuŝu kun la drogo	Rezultato de eloviĝado (%)				N o t o
	1 a	2 a	3 a	4 a	
5 minutoj	—	53	—	—	multe da ovoj difektiĝas de la triatago.
10 "	—	20	30	—	ovoj tute difektiĝas de la tria tago.
20 "	—	3	—	—	"
30 "	—	—	—	—	"
1 horo	—	—	—	—	"
2 horoj	—	—	—	—	"
3 "	—	—	—	—	"
Komparo	—	70	80	—	

Laŭ tiuj eksperimentoj oni povas konstati, ke la vermovo perdas sian povon de elviĝo en la daŭro de 2 horoj de en ĉambra natura sekigo je pli ol 86 F. de la atmosfera temperaturo, aŭ per elmetado de pli 10 minutoj sub la sunradioj je 110° F. tamen ke entenata en akvo, du horoj de elmetado sub la rektaj sunradioj je 115° F. ne povas perfekte senigi la eloviĝan povon. Tio konvinkas nin, ke la akvo estas necesa elemento por eloviĝado, sekve ke malsekaj regionoj plej konvenas por propagado de la vermoj. Estas do klare, ke en regionoj malsekaj aŭ pluvaj oni devas aranĝi la stalojn precipe por ke ili ĉiam estu sekaj.

Kontraŭ malvarmo la rezistpovo de la ovo estas tiel rimarkeble malgranda, ke la eloviĝado fariĝas apenaŭ ebla je 43°—46° F. kaj pereas post 5 tagoj. Konkludo : la malvarmaj regionoj ne konvenas por disvolviĝo de la vermovo.

Kontraŭ drogoj la rezistpovo tamen estas rimarkeble granda. Post duhora trempado en ĉiu el 0.1 % hidragirumo, 2 % karbolo, 1 % kreolino, 0.5 % kresino, la ovo ne estas rimarkeble afektita, nur en 5 % karbolo aŭ 2 % kresolo la eloviĝa povo estas senfortigita post du horoj, kaj en 3 % kresolo la povo estas tute senigita post 30 minutoj.

B. Rezistpovo de la larvo.

1. Rezistpovo kontraŭ sekeco.

a. Natura sekigo en ĉambro.

Daŭro de sekiĝado	ĉambra temperaturo		stato je la momento kiam akvo estas verŝata	vivo aŭ morto				
	maksim	minim		en tiu sama momento	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 24 horoj
1 horo	85	84	rekta, kurba, volva, atrofia,	—	—	+	+	+
2 horoj	86	84	„	—	—	—	—	—
3 „	86	84	„	—	—	—	—	—
4 „	86	84	„	—	—	—	—	—
komparo	86	84		+	+	+	+	+

Larvo, uzita por eksperimento je la dua tago post detegumento.

b. Sekiĝo eksterdoma sub sunradioj.

Daŭro de sekiĝado	temperaturo		stato je la momento kiam akvo estas verŝata	vivo aŭ morto				
	maksim	minim		en tiu sama momento	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 24 horoj
5 minutoj	108	97	rekta, kurba,	—	+	+	+	+
10 „	108	97	„	—	—	—	—	—
20 „	108	97	rekta, atrofia,	—	—	—	—	—
30 „	108	97	„	—	—	—	—	—
1 horo	120	94	„	—	—	—	—	—
2 horoj	120	94	„	—	—	—	—	—
komparo	108	97	„	+	+	+	+	+

Larvo, uzita por eksperimento je la dua tago post detegumento,

2. Rezistpovo kontraŭ rektaj sunradioj (en akvo)

Sub sunradioj dum	Temperaturo		M o v p o v o				
	maksim	minim	en tiu sama momento	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 24 horoj
30 minutoj	108	97	+	+	+	+	+
1 horo	120	94	—	+	+	+	+
2 horoj	120	94	—	—	—	—	—
Komparo (en ĉambro)	86	85	+	+	+	+	+

Larvo, uzita por eksperimento je la dua tago post detegumento.

3. Rezistpovo kontraŭ malvarmo.

Dato en kiu oni enigas en glaciejon	malva- rmigita dum	M o v p o v o				
		en tiu sama momento	post 5 horoj	post 2 tagoj	post 3 tagoj	post 4 tagoj
21/ 5	1	larvo + ++	+++ ++	formiĝas ependimo + ++	ependima larvo +++ +	+ ++ +++
„	2	„	+ ++ +++	„	„	„
„	3	„	+ ++	+	difekt- iĝas	
„	4	„	„	+ ++	+	difektiĝas
„	5	„	„	„	„	„
Komparo		formiĝas ependimo +++	++ +	ependimiĝas larvo +++ +		

Larvo, uzita por eksperimento je la dua tago post detegumento.

4. Rezistpovo kontraŭ drogoj.

Speco de drogoj	Movpovo post verŝado de drogoj					
	en tiu sama momento	5 minutoj	10 minutoj	30 minutoj	1 horo	24 horoj
0.1 % hidragirumo	+++	++	+	+	+	difektiĝas
2 % karbolo	+++	+	+	+	+	"
5 % karbolo	+	+	+	+	+	"
2 % kresol sapo	+	+	+	+	+	"
1 % kreorino	+++	+++	+++	+++	+++	"
0.5 % kresino	+++	+++	+++	+++	+++	"
komparo	+++	+++	+++	+++	+++	

Larvo, uzita por eksperimento je la tago de detegumento.

La larvo estas tiel same tre malforta kiel ovo kontraŭ sekiĝo. Elmetado de du horoj en ĉambra temperaturo de 86° aŭ tiu de malpli ol 10 minutoj sub la sunradioj je 108° sufiĉas por difektiĝi. Sed en akvo la larvo ne perdus sian vivpovon eĉ post unuhora elmetado sub la sunradioj je 120°, tiu ĉi fakto tre similas al tiu okazo de la ovo.

Malvarmo ne efikas rimarkeble, tamen formado de endimino prokrastiĝas unutagon, post la tria tago la formado de endimino fariĝas neebla kaj post la kvara tago la larvo difektiĝas.

Kontraŭ drogoj tre sentema, precipe en 2 % kresolsapakvo aŭ en 5 % karbolo la larvo tuj malakcelas movpovon. Rilate aliajn drogojn nur 10 minuta trempado ĝenerale sufiĉas por ĉesigi movadon, kaj post unu tago la larvo tute difektiĝas.

C. Rezistpovo de la endimiga larvo.

1. Rezistpovo kontraŭ sekeco.

a. Natura sekeco en ĉambro.

Daŭro de sekiĝado	ĉambra temperaturo		stato je la momento kiam akvo estas verŝata	vivo aŭ morto				
	maksim	minim		en tiu sama momento	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 24 horoj
1 horo	89	87	volva, atrofia	—	—	—	—	+
2 horoj	89	87	"	—	—	—	—	—
3 "	89	87	" difektiĝas	—	—	—	—	—
4 "	89	87	" "	—	—	—	—	—
komparo	89	87		+	+	+	+	+

Larvo, uzita je la dua tago post formiĝo de endimino.

b. Eksterdoma sekiĝo sub sunradioj.

Daŭro de sekiĝado	temperaturo		stato je la momento kiam akvo estas verŝata	movpovo				
	maksim	minim		en tiu sama momento	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 24 horoj
5 minutoj	108	108		+	+	—	—	—
10 "	117	108	kurba, atrofia	+	+	—	—	—
20 "	117	108	"	+	—	—	—	—
30 "	121	108	"	—	—	—	—	—
1 horo	130	108	"	—	—	—	—	—
2 horoj	130	108	"	—	—	—	—	—
komparo (en akvo sub sunradioj)	20 minutoj	117	108	+	+	+	+	+
	1 horo	130	108	—	—	—	—	—

Larvo, uzita je la dua tago post formiĝo de endimino.

2. Rezistpovo kontraŭ rektaj sunradioj (en akvo)

Sub sunradioj dum	Temperaturo		M o v p o v o				Noto
	maksim	minim	1 a	2 a	3 a	4 a	
30 minutoj	102	91	++	++	++	+	
1 horo	102	81	++	++	++	+	multe difektiĝas
2 horoj	101	79	+	+	+	+	"
Komparo	77	75	++	+++	+++	+++	+++

Larvo, uzita je la naŭa tago post formiĝo de endimino.

3. Rezistpovo kontraŭ malvarmo.

Dato en kiu oni enigas en glaciejon	malvarmigita dum	M o v p o v o				
		en tiu sama momento	post 5 horoj	post 2a tago	post 3a tago	post 4a tago
28/5	1	+++	+++	+++	+++	+++
"	2	+++	+++	+++	+++	+++
"	3	+++	+++	+++	+++	+++
"	4	+++	+++	+++	+++	+++
"	5	+++	+++	+++	+++	+++
komparo		+++	+++	+++	+++	+++

Larvo, uzita je la sepa tago post formiĝo de endimino.

4. Rezistpovo kontraŭ drogoj.

Speco de drogoj	Daŭro en kiu oni tenas la larvon en tuŝo kun drogoj	M o v p o v o					
		en tiu sama momento	post 5 minutoj	post 30 minutoj	post 1 horo	post 2 horoj	post 24 horoj
0.1 % hidragirumo	5 minutoj	+	+	+	+	+	+
	10 "	+	+	+	+	+	+
	30 "	+	+	+	+	+	+
2 % karbolo	5 minutoj	+	+	+	-	-	-
	10 "	-	-	-	-	-	-
	30 "	-	-	-	-	-	-
5 % karbolo	5 minutoj	-	-	-	-	-	-
	10 "	-	-	-	-	-	-
	30 "	-	-	-	-	-	-
2 % kresolsapo	5 minutoj	-	-	-	-	-	-
	10 "	-	-	-	-	-	-
	30 "	-	-	-	-	-	-
1 % kreorino	5 minutoj	+	+	+	-	-	-
	10 "	+	+	-	-	-	-
	30 "	-	-	-	-	-	-
0.5 % kresino	5 minutoj	+	+	+	-	-	-
	10 "	+	+	-	-	-	-
	30 "	-	-	-	-	-	-
komparo		+	+	+	+	+	+

Larvo, uzita je la dua tago post formiĝo de endimino.

La rezistpovo de la endimino larvo kontraŭ sekigo estas tiel same tre malgranda kiel de la ovo kaj senependmiga larvo. Tiu, lasita unu horon sekigi sin en ĉambro, revigliĝas post 24 horoj de kiam akvo estas surverŝita, sed post 20 minuta sekigo per la sunradioj ĝi tute perdas vivpovon. Konservita en akvo ĝi tute difektiĝas post 2 horoj, tiu ricevinta unuhoran trempadon apenaŭ travivas nur 3 tagojn. Oni do vidas, ke la endimino larvo estas multe pliforta kontraŭ malvarmo ol kontraŭ drogoj.

Bazite de la supre menciitaj eksperimentoj oni povas konkludi, ke la plej necesa rimedo por profiraksi la vermon estas prizorgi lumigadon, ventoladon kaj sekigadon de la stato, kaj ke desinfektigi per drogoj estas nur helprimedo.

Traktado De la Ekskremento Kaj Urino

La ovoĵ de la vermo parazitantaj apud la reno plejparte eliras kune kun urino trapasante la ureteron, tiuj parazitantaj apud la hepatvejno eliras tra la intesttubo kune kun ekskremento.

Pri la traktado de tiuj malpuraĵoj oni povas havi multe de referencoj el la lasta ĉapitro, sed ĉar mi hazarde eltrovis, ke en urino la eloviĝado estas malhelpata, mi denove faris jenajn eksperimentojn:—

1. Eloviĝado en urino normala.

a. Urino ne havanta multe da aromeco.

Daŭro de konservado en urino	Rezultato de eloviĝado (%)				
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago
3 horoj	—	80	—	—	—
6 "	—	70	80	—	—
10 "	—	60	80	—	—
16 "	—	60	80	—	—
26 "	—	10	80	—	—
34 "	—	5	80	—	—
50 "	—	0	30	—	—
komparo (en akvo)	—	80	—	—	—

La daŭron de konservado en urino oni kalkulas de kiam la

parazitato (porko) estas buĉita.

b. Urino riĉe aroma.

Daŭro de konservado en urino	Rezultato de eloviĝado (%)				
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago
3 horoj	—	80	—	—	—
6 "	—	70	80	—	—
10 "	—	50	60	—	—
16 "	—	50	55	—	—
26 "	—	5	—	—	—
34 "	—	—	—	—	—
50 "	—	—	—	—	—
komparo (en akvo)	—	80	—	—	—

2. Influo sur eloviĝadon de urino.

laŭ grado de dilueco.

a. Urino ne havanta multe da aroma.

Dilueco da urino (%)	Rezultato de eloviĝado (%)				N o t o
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	
normala	—	—	—	—	Urino uzita en tiu sama tago de elpurigo; akvo por delui, el la urba akvoprovizo.
70	—	1	50	—	
50	—	5	75	—	
30	—	6	80	—	
20	—	20	80	—	
10	—	30	80	—	
5	—	80	—	—	
komparo	—	80	—	—	

b. Urino riĉe aroma. (1-a ekz.)

Dilueco de urino (%)	Rezultato de el-oviĝado kaj stato de movado					N o t o
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	
normala	—	—	-(embriiĝo)	—	la ovo multa difektiĝas	sama kiel la 1a tablo
70	—	—	-(")	—	"	
40	—	—	-(")	—	"	
20	—	3	-(larvo difektiĝas)	—	"	
komparo	—	70	80 (larvo) +++ ++	+ ++	ependimiĝis larvo + ++	

c. Urino riĉe aroma. (2-a ekz.)

Dilueco de urino (%)	Rezultato de la eloviĝado (%)					N o t o
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	
normala	—	—	—	—	ovoj iom difektiĝas	La urino eksperimentita estas tiu lasita stari 10 tagojn kaj estas forte aroma.
50	—	—	—	—	"	
30	—	—	—	—	"	
komparo A	—	—	—	—	"	Ovo konservata en 50% freŝa urino.
" B	—	60	70	—	—	Ovo konservata en akvo.

3 Influo de urino normala sur vivon de la ependimita larvo.

Dilueco de urino (%)	Movpovo post verŝado de urino										N o t o
	en tiu sama momento	post 10 minutoj	post 30 minutoj	post 1 horo	post 2 horoj	post 3 horoj	post 5 horoj	post 24 horoj	ependim- oj ŝris kaj mal- taj mortis	tute moris kaj tute mortis	
normala	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	vivado
70	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+
50	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+
30	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+
20	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+
10	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+
komparo (en akvo)	+++	+++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+

4. Dilueco de ekskremento kaj rezultato de la eloviĝado.

Dilueco de ekskremento	Rezultato de eloviĝado kaj de movado					Noto
	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	
60 %	—	—	—	—	—	por dilui uzita la akvo de la ekvoprovizio.
50 %	—	—	—	—	—	
20 %	—	+(malmulta) +++	++	+(formis ependi- mon) ++ +	+(ependi- ma larvo) + ++	
komparo (en akvo)	—	+(70%) ++ +++	+(80%) ++++ ++	+(formis ependi- mon) + ++	+(ependi- ma larvo) + ++	

5. Proporcio de ekskremento kaj urino en Intermiksado, kaj eloviĝado.

Proporcio de miksado ekskren- ento (gr.)	urino (c.c.)	Rezultato de la eloviĝado.						
		1 a tago	2 a tago	3 a tago	4 a tago	5 a tago	6 a tago	7 a tago
9	1	—	—	—	—	—	—	—
7	3	—	—	—	—	—	—	—
5	5	—	—	—	—	—	—	—
3	7	—	—	—	—	—	—	—
1	9	—	—	—	—	—	—	—
komparo (en akvo)		—	+	+	+	+	+	+

Uzitaj la ekskremento el rektumo kaj la urino el veziko forte aroma.

Resume :

1. La ovo konservita plilonge en urino havas malpli altan procenton da povo de eloviĝado.
2. Puriĝinta, sukenkolora kaj riĉe aroma ordinara urino havas tra ĉiuj eksperimentoj fortan econ malhelpi la eloviĝadon, eĉ se la ovo eloviĝas, la larvo ne povas tiel sufiĉe kreski kiel formi endimion.
3. La urino uzata en la tago mem estas tiel efika, ke ĝia diluaĵo de pli ol 30 % tute senigas aŭ grandmezure malhelpas la povon de eloviĝado.
4. La urino lasita stari 10 tagojn ankaŭ efikas kontraŭ eloviĝado.
5. Ependimaj larvoj kreskintaj en akvo pereis ĉiuj en unu tago kiam oni eksperimentis je la 8a tago de ilia trempado en akvo kun diversgradaj diluaĵoj de urino.
6. Deluita ekskremento ankaŭ rimarkeble malakcelas la eloviĝadon.
7. La miksaĵoj de ekskremento kaj urino en diversaj proporcioj ankaŭ tute malebligas la eloviĝadon.

Sekve oni vidas, ke marĉoj aŭ malsekaj regionoj enhavantaj iom da malpuraĵoj plej konvenas por eloviĝado kaj kreskado de la larvo, tion ankaŭ tre bone pravas jenaj faktoj :

6. Vivado de la ovo en ekskrementujo.
Eksperimento, No. 1

Staloj		Eloviĝado kaj stato de movado					
signo	noto	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	6a tago
A	senkoviĝinta ekskrementujo, ekster la stalo la sekva tago de pluvado,	—	—	+	+	+	+
B	"suprepurigitaj likvaĵoj	—	+	+	+	+	+
C	ekskrementujo de en la stalo	—	—	—	—	—	—
D	"	—	—	—	—	—	—
E	"	—	—	—	—	—	—
F	koviĝinta ekskrementujo, ekster la stalo.	—	—	—	—	—	—
G	"	—	—	—	—	—	—
	kompao (en akvo)	—	+	+	+	+	+

La ekskrementita stalo estas posedaĵo de farmisto malbala al nia laboratorio.

Signo Δ montras "Anguilura"-n eloviĝadon.

Eksperimento, No. 2

Staloj		Eloviĝado kaj stato de movado					
Signo	noto	1a tago	2a tago	3a tago	4a tago	5a tago	6a tago
H	ekster la stalo suprepurigitaj likvaĵoj	—	—	+	+	+	+
I	"	—	—	+	+	+	+
J	la ekskrementujo kovrita, sed kien alfluas de tempo al tempo malpura akvo el la stalo.	—	—	—	—	—	—
K	"	—	—	—	—	—	—
L	la ekskrementujo, kien alfluas akvo de rizoplantejo.	—	—	+	+	+	+
M	koviĝinta ekskrementujo, suprepurigitaj likvaĵoj	—	—	—	—	—	—
N	koviĝinta ekskrementujo, inter miksa likvaĵoj	—	—	—	—	—	—
	kompao (en akvo)	—	—	+	+	+	+

Tiu ĉi eltrovo pri malhelpo al eloviĝado en la ekskrementujo de la porkostalo estas neatindita rikolto. Estas do tre necese, ke ni utioigu laŭeble tiun ĉi grandan favoron de la naturo, singarde malhelpante disvastiĝon de la malpuraĵoj. Supozite, ke la stalo kaj eksperimentujo estas konstruitaj neperfekte, la pluvado enpenetros aŭ enfluas en la uĵon, tiamaniere perdigante tre favoran okazon. La supre montritaj du tabeloj bone rakontas la fakton.

K o n k l u d o

- 1 Tiu ĉi vermo parazitais ĉe porko en malsekaj regionoj en tropika zonoj kaj malhelpas kreskadon de la parazitato.
- 2 La parazitato elirigas la ovojn de la parazito kune kun sia urino aŭ ekskremento.
- 3 La ovo eloviĝas je konvenaj temperaturo kaj malsekeco kaj rekte enpenetras en la parazitoton, ne pere de la interparazitato.
- 4 Sub konvena konservado la larvo vivas pli ol 100 tagojn.
- 5 La rezistpovo de la ovo estas granda kontraŭ sekeco kaj malvarmo, sed malgranda kontraŭ dregoj.
- 6 La larvo kaj ependimlarvo estas malfortaj kontraŭ sekeco kaj dregoj, sed kompare fortaj kontraŭ malvarmo.
- 7 La ovo kaj ependimlarvo estas rimarkeble malfortaj kontraŭ forte aroma urino.
- 8 En ordinara miksaĵo de ekskremento kaj urino la eloviĝado ne okazas kaj la ependimlarvo pereas en daŭro malpli ol unu tago.
- 9 Mi do mencias kiel resumon jenajn prizorgaĵojn, kredante, ke ili estas la plej racia kaj ekonomia profiraksio.
 - (a) Eduki porkojn laŭeble en stalo.
 - (b) Ventoli kaj sekigi la plankon de la stalo, apartigante ĝin de la tero je konvena interspaco.
 - (c) Konstrui ekskrementujon eksterdome el nesorbemaj materialoj kaj provizi kovrilon.

x x x x x x x x x x x x x x

臺灣總督府中央研究所

大正十二年十月二十九日印刷
大正十二年十月三十一日發行

印刷人 臺北市榮町二丁目十二番地
小塚兼吉

印刷所 臺北市京町一丁目四十三番地
小塚印刷工場

中華民國三十四年四月十八日
臺灣總督府中央研究所
農業部彙報 第十號

臺灣總督府中央研究所

大正十一年四月十五日發行
大正十一年四月十三日印刷

臺灣總督府
中央研究所
農業部彙報 第十號

「ステイファヌールス」の生物學的研究

臺灣總督府中央研究所

寄贈 昭和十三年四月十八日
農事試驗場